

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки

Факультет (інститут) географічний

Кафедра економічної та соціальної географії

СИЛАБУС

вибіркового освітнього компонента

ГЕОГРАФІЯ СФЕРИ ПОСЛУГ

(назва освітнього компонента)

рівень вищої освіти _____ **бакалавр**
(назва освітнього рівня)

спеціальність _____ **106 Географія**
(шифр і назва спеціальності)

освітньо-професійна програма _____ **Географія**
(назва освітньо-професійної програм)

Луцьк – 2023

Силабус вибіркового освітнього компонента «ГЕОГРАФІЯ СФЕРИ ПОСЛУГ» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, галузі знань *10 Природничі науки*, спеціальності *106 Географія*, освітньо-професійної програми *Географія*

Укладач: Новосад О. В., старший викладач кафедри економічної та соціальної географії, кандидат економічних наук.

Погоджено

Гарант освітньо-професійної програми:

 (Міщенко О. В.)

Силабус освітнього компонента затверджено на засіданні кафедри економічної та соціальної географії

протокол № 1 від 29 серпня 2023р.

Завідувач кафедри: (Погребський Т. Г.)

I. ОПИС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Таблиця 1

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма, освітній рівень	Характеристика освітнього компонента
Денна (очна) форма навчання	Галузь знань 10 Природничі науки Спеціальність 106 Географія Освітньо-професійна програма Географія перший (бакалаврський) рівень вищої освіти	Вибірковий
Кількість годин/кредитів 150 год./ 5 кредитів		Рік навчання – 2
		Семестр – 3
		Лекції – 10 год.
		Практичні (семінарські) – 20 год.
		Самостійна робота – 110 год.
		Консультації – 10 год.
		Форма корнтролю: залік - 3 семестр
Мова навчання	Українська	

II. ІНФОРМАЦІЯ ПРО ВИКЛАДАЧА

Новосад Оксана Володимирівна

Науковий ступінь -кандидат економічних наук

Посада – старший викладач кафедри економічної та соціальної географії

Контактна інформація викладача: (м. т. 0960573765, Novosad.Oksana@vnu.edu.ua)

Адреса викладання курсу: вул. Банкова, 9, корпус С ВНУ імені Лесі Українки

Дні занять (<http://94.130.69.82/cgi-bin/timetable.cgi?n=700>)

III. ОПИС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Анотація курсу

Освітній компонент «**Географія сфери послуг**» є складовою циклу вибіркових освітніх компонент спеціальності 106 Географія за ОПП «Географія». Вивчення даного освітнього компонента є досить актуальним та своєчасним, оскільки на початку ХХІ ст. роль сфери послуг зросла як в Україні так і за її межами. Також, невпинно зростає за останні десятиліття і частка населення, зайнятого у цій сфері. Досить значними є темпи росту з реалізації послуг у сфері інформатизації, відпочинку, розваг, культури та спорту, транспорту. Для забезпечення життєдіяльності населення, щоденно здійснюється послуги: у сфері освіти, індивідуальні, послуги готелів, технічного обслуговування та ремонту, туристичних агентств, операцій з нерухомістю, фотографії, охорони здоров'я, пошти, зв'язку та ін. Спираючись на інформаційні технології і телекомунікації, багато видів послуг переступили національні межі, є активними учасниками глобалізації.

Сфера обслуговування безпосередньо пов'язана з відтворенням людського життя і сприяє створенню сприятливих умов розвитку і розміщення продуктивних сил.

Цілями вивчення освітнього компонента є – набуття компетентностей з дослідження та систематизації сфери послуг за регіональною ознакою, вивчення основних чинників інтенсивного розвитку сфери обслуговування, формування якісних продуктів у сфері послуг на основі кращих світових практик. Набуті знання і вміння будуть необхідними в професійній діяльності як при проведенні занять так і при організації туристично-краєзнавчих гуртків, у роботі, пов'язаній з туристичною та готельно-ресторанною справою та ін.

Пререквізити і постреквізити дисципліни

Пререквізити

Загальні знання із шкільного курсу географії, історії, математики, інформаційних технологій та ін. дають можливість застосовувати методи теоретичного й практичного рівня пізнання необхідності сфери обслуговування, її роль, функції, взаємозв'язок та значення у соціально-економічному розвитку. Підсилять знання, також освітні компоненти вивчені на попередніх курсах (історична географія з основами етногеографії, географія населення з основами демографії, географія промисловості, географія транспорту та ін.). Вивчення даного курсу є цікавим і не викликає будь-яких труднощів для вивчення у широкого кола здобувачів освіти.

Постреквізити: Вивчення даного освітнього компонента дасть можливість зрозуміти основної вимоги сфери обслуговування - зростання добробуту, стабілізації внутрішнього споживчого ринку, поліпшення якості життя населення, адже, сфера послуг - несе в собі ще і економічний ефект, а саме – створення робочих місць, забезпечення надходжень до бюджету, залучення інвестицій та ін. На основі даних знань можливе вивчення освітніх компонент: організаційно-економічне забезпечення стратегії економічного зростання, теорія сталого розвитку, кількісні методи в географії, просторовий аналіз, основи раціонального природокористування, географічне моделювання і прогнозування та ін.

Мета та завдання освітнього компонента

Мета вивчення освітнього компонента – надання студентам теоретичних знань щодо географії сфери обслуговування в сучасному суспільстві, сутності поняття «послуга», сучасної структури сфери послуг, особливостей її просторової організації, тенденцій розвитку та структурних трансформацій у світі та в Україні; сформувати уміння застосовувати на практиці навички аналізу сучасного ринку послуг, аналізу попиту на послуги, визначення складових територіальної організації і рівня обслуговування населення послугами окремих галузей.

Основними **завданнями** освітнього компонента є:

- засвоєння і розуміння сутності поняття «послуга» та основних понять і

термінології, яка використовується в географії сфери послуг;

- особливості сфери обслуговування як невиробничої сфери;
- сформулювати уявлення про територіальні відмінності потреб населення в різних послугах та рівнях їх задоволення;
- показати особливості та закономірності територіальної організації галузей, які обслуговують населення та суспільство в цілому;
- рівень розвитку сфери обслуговування в країнах з різним соціально-економічним рівнем;
- набуття теоретичних знань про принципи класифікації послуг;
- отримання теоретичних знань та практичних навичок щодо аналізу статистичних даних для виявлення територіальної організації обслуговування;
- визначення впливу процесу глобалізації на розвиток сфери послуг.

Відповідно до освітньо-професійної програми підготовки бакалавра галузі знань 10 Природничі науки за спеціальністю 106 Географія, освітньо-професійна програма: «Географія» вивчення освітнього компонента «Географія сфери обслуговування» сприяє формуванню **компетентностей та програмних результатів навчання:**

Інтегральна компетентність: Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми, що характеризуються комплексністю та невизначеністю умов у професійній діяльності з географії або у процесі навчання із застосуванням сучасних теорій та методів дослідження природних та суспільних об'єктів та процесів.

Загальні компетентності:

ЗК1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК3. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК5. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК6. Здатність до проведення досліджень на відповідному рівні.

ЗК7. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК8. Навички міжособистісної взаємодії.

ЗК11. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК12. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності:

ФК1. Здатність брати участь у плануванні та виконанні наукових та науково-технічних проєктів.

ФК2. Здатність застосовувати знання і розуміння основних характеристик, процесів, історії і складу природи і суспільства.

ФК3. Здатність здійснювати збір, реєстрацію і аналіз даних за допомогою відповідних методів і технологічних та програмних засобів у польових і лабораторних умовах.

ФК7. Знання і використання специфічних для географічних наук теорій, парадигм, концепцій та принципів відповідно до спеціалізації.

ФК11. Здатність працювати в колективах виконавців, у тому числі в міждисциплінарних проєктах.

Програмні результати навчання:

ПРН1. Знати, розуміти і вміти використовувати на практиці базові поняття з теорії географії, а також світоглядних наук.

ПРН2. Знати і розуміти основні види географічної діяльності, їх поділ.

ПРН3. Пояснювати особливості організації географічного простору.

ПРН4. Аналізувати географічний потенціал території.

ПРН5. Збирати, обробляти та аналізувати інформацію в області географічних наук.

ПРН6. Використовувати інформаційні технології, картографічні та геоінформаційні моделі в галузі географічних наук.

ПРН9. Аналізувати склад і будову природних і соціосфер (у відповідності до спеціалізації) на різних просторово-часових масштабах.

ПРН10. Знати цілі сталого розвитку та можливості своєї професійної сфери для їх досягнення, в тому числі в Україні.

ПРН11. Дотримуватися морально-етичних аспектів досліджень, чесності, професійного кодексу поведінки.

IV. СТРУКТУРА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					Форма контролю* / Бали
	Усього	у тому числі				
		Лек.	Практ.	Конс.	Сам. роб.	
1	2	3	4	5	6	7
Змістовий модуль 1. Теоретико-методичні основи географії сфери обслуговування						
Тема 1. Географія сфери послуг як галузь суспільної географії.Роль сфери послуг в житті суспільства. Еволюція сфери послуг.	10	1	1		8	РС, ПЗ, О / 5
Тема 2. Основні поняття та категорії «сфери послуг». Чинники інтенсивного розвитк усфери послуг.	10	1	1		8	РС, ПЗ, О / 5
Тема 3. Сутність поняття «послуга», її види та особливості. Класифікація послуг. Етапи життєвого циклу послуги. Маркетинг сфери послуг.	14	1	2	1	10	РС, ПЗ, О / 5
Тема 4. Неохідність формування нової послуги та принципи її розробки. Оцінка цінності та якості послуги. Модель цінності послуги	14	1	2	1	10	РС, ПЗ,О / 5
Тема 5. Принципи територіальної організації сфери послуг. Теорія центральних місць.	12	1	2	1	8	РС, ПЗ,О / 5
Разом за змістовим модулем 1	60	5	8	3	44	
Змістовий модуль 2. Загальна характеристика основних видівп ослуг Розвиток ринку послуг в Україні та світі						
Тема 6. Географія торгівельних послуг. Побутовеобслуговування населення.	13.5	0.5	2	1	10	РС,К,С / 5
Тема 7. Географія соціально-культурних послуг	13.5	0.5	2	1	10	РС, К,С / 5
Тема 8. Особливості надання житлово-комунальни послуг	13.5	0.5	2	1	10	РС, К,С / 5
Тема 9. Географія транспортних послуг та послуг зв'язку	13.5	0.5	2	1	10	РС, К,С / 5

Тема 10. Інформаційно-консультативні, ліцензійні та фінансові послуги. Інжинірингові послуги.	14	1	2	1	10	РС, ПЗ,С / 5
Тема 11. Поняття «ринку послуг». Загальні принципи функціонування ринку послуг в Україні. Сутність державного регулювання ринку послуг.	11	1	1	1	8	РС, ПЗ,С / 5
Тема 12. Структура світової торгівлі послугами. Вплив процесу глобалізації на розвиток сфери послуг.	11	1	1	1	8	РС, ПЗ, С, Т / 5
Разом за змістовим модулем 2	90	5	12	7	66	
Контрольна робота						КР / 30
Індивідуальна робота						10
Усього годин	150	10	20	10	110	

*Форма контролю: поточне оцінювання (письмова контрольна робота (ПКР), тези (ТЕ), тести (Т), розгляд ситуацій (РС), виконання (ПЗ) та здача практичних завдань (О), семінари (С), розгляд кейсів (К), підсумковий контроль у формі заліку.

V. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОГО ОПРАЦЮВАННЯ

Самостійна робота здобувачів освіти поєднує опрацювання теоретичних основ лекційного матеріалу, вивчення окремих тем, питань, підготовку до семінарів, яка передбачає, зокрема, конспектування наукової і навчальної літератури, підготовку доповідей та рефератів, круглих столів, презентацій.

Ефективність самостійної роботи здобувачів освіти викладач виявляє на практичних (семінарських) заняттях, під час тематичного опитування, перевірки конспектів, рефератів, тощо та відображається в оцінці за тему і змістовий модуль.

Кожна з визначених тем містить питання для додаткового, самостійного опрацювання. Питання самостійної роботи оголошуються викладачем як на лекціях, так і під час проведення практичних занять. Загалом, основне коло самостійної роботи здобувачів освіти буде стосуватись наступних питань:

№ з/п	Назва теми	Кількість годин (для денної / (очної) форми навчання)
1	2	3
1	Поняттєво-термінологічний апарат у географії сфери послуг	5
2	Етапи життєвого циклу послуг.	5
3	Закономірності, принципи та чинники розвитку територіальної організації сфери послуг	5
4	Глобальні проблеми сфери послуг в регіонах	5
5	Розвиток людського потенціалу, як головний чинник і показник розвитку сфери послуг	5
6	Актуальність екологічно-збалансованого розвитку сфери послуг в регіонах України	5
7	Географія туристичних послуг в Україні	5
8	Географія медичних послуг України.	5
9	Географія освітньо-наукових послуг в Україні.	5
10	Географія послуг розміщення та харчування в Україні.	5

11	Географія сакральних послуг в Україні	5
12	Географія комунікаційних послуг в Україні.	5
13	Географія управлінських послуг.	5
14	Ділові та професійні послуги	5
15	Соціальна мобілізація для сталого розвитку сфери послуг.	5
16	Деструктивні фактори впливу на розвиток сфери послуг в Україні.	5
17	Взаємодія національних, групових, приватних інтересів сфери послуг	5
18	Економічне зростання і сталий розвиток туристичних регіонів.	5
19	Еколого-економічні проблеми сфери послуг в Україні.	5
20	Соціальні та культурні послуги в Україні	5
21	Роялті та ліцензійні послуги	5
22	Державні послуги.	5
	Разом	110

VI. ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

Оцінювання знань з освітнього компонента «Географія сфери обслуговування» здійснюється на основі результатів поточного контролю, результату контрольної роботи та індивідуальної роботи здобувачів вищої освіти. Об'єктом оцінювання є програмний матеріал освітнього компонента, засвоєння якого відповідно перевіряється під час контрольної та індивідуальної робіт, а також поточного контролю або заліку.

Максимально можлива оцінка за знання програмного матеріалу з освітнього компонента – 100 балів. За поточну успішність здобувач освіти може отримати – 60 балів, за виконання контрольної роботи – 30 балів, та за індивідуальну роботу у формі написання повідомлення, реферату, тощо) – 10 балів.

Теми семінарських занять сформовані із поєднання усних запитань для обговорення та практичних завдань і оцінюються у 5 балів.

Самостійна робота оцінюється під час усних відповідей бакалаврів та підсумовується до загальної оцінки теми під час практичного заняття.

Індивідуальна робота оцінюється у 10 балів та являє собою індивідуальне завдання у форматі написання повідомлення, реферату, аналітичної записки, аналітичного есе, тощо.

Контрольні роботи. Під час виконання контрольної роботи оцінюванню підлягають теоретичні знання та практичні навички, які здобувач освіти набув після опанування тем змістових модулів. Контрольна робота проводиться після опрацювання тем змістовних модулів 1 та 2 і оцінюється у 30 балів.

Політика щодо дедлайнів та перескладання

У разі відсутності студента на практичних (семінарських) заняттях з об'єктивних причин, він має право виконати завдання, передбачені планом семінарських занять та відпрацювати пропущені заняття на консультаціях, а також з використанням ресурсів електронного курсу на платформі Moodle. Відпрацювання пропущених занять має відбутися до останнього практичного (семінарського) заняття, у час передбачений графіком консультацій викладача.

Неформальна освіта при викладанні освітнього компонента

Визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, здійснюється відповідно до “Положення про визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті у Волинському національному університеті імені Лесі Українки” (https://ed.vnu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/08/2022_Viznannya_rezultativ_VNU_im._L.U._red.pdf)

Сертифікати участі у майстер-класах (семінарах, курсах тощо) на тематику, яка відповідає темам курсу, є достатньою підставою для зарахування відповідних тем.

Політика щодо академічної доброчесності

Прослуховуючи цей курс, Ви погодились виконувати положення принципів академічної доброчесності:

- виконувати всі поточні завдання та підсумковий контроль самостійно без допомоги сторонніх осіб;
- списування під час контрольних заходів (в т. ч. із використанням мобільних пристроїв) заборонено;
- надавати для оцінювання лише результати власної роботи;
- не вдаватися до кроків, що можуть нечесно покращити Ваші результати чи погіршити/покращити результати інших студентів;
- не публікувати відповіді на питання, що використовуються в рамках курсу для оцінювання знань студентів.

Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі студента є підставою для її незарахування.

VII. ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ

Оцінювання здійснюється відповідно до Положення про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів вищої освіти Волинського національного університету імені Лесі Українки (https://vnu.edu.ua/sites/default/files/2023-09/2023_Polozh_pro_otzin.pdf)

Поточний контроль: здійснюється за результатами усного опитування здобувача на практичних заняттях / семінарах, розв'язування типових задач, завдань, що потребують творчої відповіді та уміння синтезувати отриманні знання і застосовувати їх під час розв'язання практичних задач, індивідуальних завдань, самостійної роботи, результатів контрольних робіт.

Підсумковий контроль: проводиться з метою оцінки результатів навчання на окремих його завершальних етапах у формі заліку.

Якщо у підсумку виконання всіх видів освітньої діяльності з даного освітнього компонента здобувач освіти отримує не менше 60 балів, тобто отримує бали в діапазоні від 60 до 100 балів, то цей бал може бути зарахований, як підсумкова оцінка з освітнього компонента, за умови, що форма контролю – залік. У протилежному випадку, або за бажанням підвищити рейтинг, студент складає залік, але вже під час ліквідації академічної заборгованості, при цьому бали, набрані за результатами підсумкового контролю протягом семестру, анулюються. Оцінка за залік визначається в балах (від 0 до 100) за результатами виконання завдань під час заліку. Оцінка за залік визначається за результатами усних відповідей на запитання з переліку питань до заліку та виконання практичних завдань, в балах (від 0 до 100 балів) за національною шкалою та за шкалою ECTS.

Запитання для контролю (до заліку)

1. Предмет, завдання, функції сфери послуг.
2. Основні поняття, терміни та визначення географії сфери послуг.
3. Класифікація послуг.
4. Структура сфери обслуговування.
5. Фактори, що впливають на територіальну організацію сфери послуг.
6. Етапи життєвого циклу послуг.

7. Чинники інтенсивного розвитку сфери послуг.
8. Державне регулювання сфери послуг в Україні
9. Еволюція сфери послуг
10. Взаємозв'язок невиробничої сфери і рівня соціально-економічного розвитку країни.
11. Основні поняття теорії центральних місць.
12. Територіальна організація сфери обслуговування у містах.
13. Територіальна організація сфери обслуговування у сільській місцевості
14. Класифікації послуг за різними ознаками.
15. Особливості розвитку освітнього обслуговування України.
16. Особливості розвитку медичного обслуговування України.
17. Особливості розвитку торговельного обслуговування України.
18. Особливості розвитку соціально-культурного обслуговування України.
19. Особливості розвитку транспортного обслуговування України.
20. Особливості розвитку житлово-комунального обслуговування України.
21. Особливості розвитку послуг зв'язку України.
22. Особливості розвитку готельного обслуговування України.
23. Системний підхід в географії сфери обслуговування.
24. Світовий ринок послуг.
25. Поняття про національний ринок послуг, ознаки його сформованості.
26. Сучасний ринок послуг країн ЄС.
27. Особливості розвитку сфери обслуговування регіону, країни.
28. Рівень розвитку медичного обслуговування у світі.
29. Рівень розвитку освітніх послуг у світі.
30. Обґрунтуйте, чому рівень розвитку сфери обслуговування вважають одним з головних показників якості життя?

Оцінка за освоєння освітнього компонента виставляється згідно шкали оцінювання.

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ

Переведення оцінок, виражених у балах за 100-бальною шкалою, в лінгвістичну шкалу та шкалу ECTS здійснюється наступним чином:

Оцінка в балах	Лінгвістична оцінка
90–100	Зараховано
82–89	
75–81	
67–74	
60–66	
1–59	Незараховано (необхідне перескладання)

VIII. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА ТА ІНТЕРНЕТ-РЕСУРСИ

Основна:

1. Дудник І. М. Територіальна організація послуг: Курс лекцій. Полтава: ПІБ МНТУ, 2002. 98 с.
2. Географія світового господарства з основами економіки: навч. посібник / [за ред. Олійника Я. Б., Смирнова Г. Г.]. Київ: Знання, 2011. 637 с.
3. Кузишин А.В. Регіональна географія України: курс лекцій / А. Кузишин. – Тернопіль: Вектор, 2012. 340 с.
4. Моргулець О. Б. Менеджмент у сфері послуг. Навч. посіб. К.: Центр учбової літератури, 2012. 384 с.
5. Світовий ринок товарів та послуг: Підручник. У 2-х ч. – Ч.2 / А. А. Мазаракі, Є. М. Воронова, І. В. Чаус та ін.; за заг. ред. А. А. Мазаракі. Х. Вид-во «Ранок», 2008. 240 с.
6. Румянцев А. П., Коваленко Ю. О. Світовий ринок послуг: Навчальний посібник. К.: Центр навчальної літератури, 2006. 456 с.
7. Світовий ринок товарів та послуг: навч.-метод. посібник / Л.Л. Носач [та ін.]. Харків :«Видавництво «Форт», 2014. 295 с.
8. Географія сфери обслуговування : методичні вказівки з навчальної дисципліни / Уклад. О. Г. Корнус. Суми :Сум ДПУ, 2012. 322 с.

Додаткова:

1. Батура О.В., Новікова Л.Ф., Парена В.А. Проблеми розвитку сфери послуг в Україні : Монографія. Дніпропетровськ: Наука і освіта, 2004. 150с.
2. Єрко І.В., Новосад О.В., Барський Ю.М. Дослідження споживчої поведінки та потреб гостей у готельно-ресторанному господарстві Луцької територіальної громади. *Економіка та суспільство*. 2022. No 40. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/1479>
3. Куценко В. І. Сфера послуг: Навч. посібн. К.: Політвидав України, 1989. 176 с.
4. Кудінова М. М. Менеджмент невиробничої сфери. Методичний посібник. Харків: ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2012. 93. с.
5. Любіцева О.О. Ринок туристичних послуг (геопросторові аспекти) [Текст]: навч. посіб. 3-є вид., перероб. та доп. К. : Альтерпрес, 2006. 430 с.
6. Мазаракі А., Воронова Є., Чаус І. та ін. Світовий ринок товарів та послуг: Підручник. У 2-х ч. – Ч.2 / за заг. ред. А.А. Мазаракі. Х. Вид-во «Ранок», 2008. 240 с.
7. Мальська М. П., Антонюк Н.В., Ганич Н.М. Міжнародний туризм і сфера послуг : Підручник. К.: Знання, 2008. 661 с.
8. Маковецька Л., Новосад О., Коритко Б. Трансформаційні процеси управлінської структури галузі зв'язку: передумови та особливості. Суспільно-географічні чинники розвитку регіонів : матеріали V Міжнар. наук.-практ. Інтернет-конференції / за ред. Ю. М. Барського, С. О. Пугача, м. Луцьк, 8-9 квітня 2021 р. Луцьк : ПП Іванюк В. П., 2021. С. 112–115.

9. Немець Л.М. Стійкий розвиток: соціально-географічний аспект (на прикладі України): Монографія. Х.: Факт, 2003. 383 с.
10. Новосад О. В., Шевчук І. І. Значення туристсько-рекреаційних ресурсів Володимир-Волинського району для економіки регіону. Молода наука Волині: пріоритети та перспективи досліджень : матеріали XV Міжнародної науково-практичної конференції аспірантів і студентів (Луцьк, 12–13 травня 2021 року). Луцьк: ВНУ ім. Лесі Українки, 2021. 1 електрон. опт. диск (CD-ROM). Об'єм даних 6,68Мб.
11. Novosad O., Shabala O., Pavlov K. UPDATE AND PRIORITY AREAS OF RECOVERY ENERGY SOURCES IN UKRAINE. *Проблеми раціонального овикористання соціально-економічного, еколого-енергетичного, нормативно-правового опотенціалу України та її регіонів*: матеріали I Міжнародної науково-практичної конференції ГО «IEEEД», (01 травня 2022 року), м. Луцьк: СПД Гадяк ЖаннаВ олодимирівна, друкарня "Волиньполіграф", 2022. С. 78-81.
12. Новосад О.В., Мельник Н.В., Єрко І.В., Качаровський Р.Є. Транспортна мережа Турійської ТГ Волинської області як елемент туристичної інфраструктури. Теоретичні і прикладні напрямки розвитку туризму та рекреації в регіонах України: матер. VIII Міжнар. наук.-практ. конф. (16-17 червня 2022 року): зб. наук. праць. м. Кропивницький, 2022. С.318–323.
13. Новосад О. В.; Єрко І. В., Качаровський Р.Є. Транспортна мережа Нововолинської ТГ Волинської області як складова туристичної інфраструктури регіону. *Українське Полісся: проблеми та тренди сучасног орозвитку*: матеріали II Всеукраїнської науково-практичної конференції (м. Ніжин, 10-11 лютого 2022 року). Ніжин: НДУ ім. Гоголя, 2022. 223 с. ISBN 978-617-527-261-9
14. Топчієв О.Г. Основи суспільної географії: підручник для студ. географ. Спеціальностей вищих навч. Закладів. Одеса: Астропритн, 2009. 544 с.
15. Траченко Л. А. Послуга як об'єкт товарознавства: організація та контроль за якістю. Навчальний посібник. Видання 2-ге, виправлене та доповнене Одеса ОНЕУ, ротапринт, 2015. 414 с.
16. Черкасова С. В., Гаврилюк Г. Є. Ринок фінансових послуг : навч. посіб. для студ. ден. і заоч. форм навчання. Львів: Вид-во Львів. комерц. акад., 2016. 323 с.
17. Шаблій О.І. Основи суспільної географії / О.І. Шаблій. 20ге видання. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2012. 296 с.
18. Шевчук Л.Т. Соціальна географія: навчальний посібник / Шевчук Л.Т. К. : Знання, 2007. 349 с.